

end i Kjøbenhavn til at understøtte det lærde Skolevæsen, og jeg troer ogsaa, at det forhold sig saaledes; idetmindste veed jeg ikke rettere, end at der, naar der har været Tale om Nedlæggelse af lærde Skoler i Provinserne, er steet temmelig betydelige Tilbud fra de Stæder, hvor saadanne Skoler vare, om at understøtte dem, for at kunne beholde dem; men deraf kan man ikke ulede, at Kjøbenhavns Communalbestyrelse skulde statte Videnskab og Kunst ringere end Communalbestyrelserne udenfor Kjøbenhavn. Hvis Communalbestyrelsen i Kjøbenhavn stillede sig til denne Sag, som det er forudsat, troer jeg, det simpelthen vilde være af den Grund, at den ikke kunde ansee sig forpligtet til at tage sig af det lærde Skolevæsen. Communalbestyrelsen opfylder den Pligt, som efter Grundloven paahviler den, ved at skaffe den tarveligste Underviisning til dem, som trænge dertil, og den gaar et Skridt længere, idet den giver en noget videregaaende Underviisning til dem, som ville erlægge en lav Betaling derfor. Der træder nu desuden en Skole paa omtrent 300 Børn i Kraft, som er stiftet ved Forsædrenes Velgjerninger, og hvis Bestemmelse er, at give en videregaaende Underviisning til de flinkeste Børn i Almueskolerne, og der er saaledes fra det Offentliges Side sørget for en noget videregaaende Underviisning, men med den ugentlige høiere Underviisning befatter Communalbestyrelsen sig aldeles ikke. Den reale Underviisning er vel under et Tilsyn, men nyder intet Tilskud fra Communen, hvorimod den private Godebædigbed har samlet endeel Midler til Fripladser i Realskolerne. Hvis det lærde Skolevæsen ordnedes paa en lignende Maade, hvis det overlodes til privat Forsorg under Statens Tilsyn, og hvis et betydeligt Antal Legater anvendtes til Fripladser i de private Skoler, troer jeg, der var sørget paa passende Maade for alle Arter Underviisning i Kjøbenhavn. Iøvrigt kan jeg naturligviis ikke svare for, hvorledes Communalbestyrelsen vilde ndtale sig, hvis den blev spurgt om, hvad den

vilde gjøre for den lærde Underviisning i Kjøbenhavn; jeg udtaler kun min egen Mening. Jeg skal imidlertid tilføje, at det forekommer mig, at man ved at forelægge dette Lovforslag ikke har viist al den Ret og Villighed imod Kjøbenhavns Commune, som den har Krav paa; thi de lærde Skoler ere vistnok fremkomne ved locale Dpoffrelser, deels af Communen, deels af Private. Staten har vel derefter understøttet dem med betydelige Dpoffrelser; men Forholdet har ialtfald stillet sig saaledes, at de have bestaaet deels ved Midler af en ældre stedlig Oprindelse, deels ved Statens Tilskud, og da man begyndte paa Nedlæggelsen af lærde Skoler her i Landet, søgte man at ordne Forholdet mellem Staten og Communerne paa en billig Maade. Man vil finde en udsørlig Fremstilling af de Betragtninger, som herved gjorde sig gjældende, i de Forhandlinger, der gik forud for den kongelige Resolution af 6te Mai 1850, som i en vis Almindelighed bestemte de Grundfætninger der skulde følges i saa Henseende. Disse bleve billige af Rigsdagen, som endog gik videre i at give Communerne en Deel af de lærde Skolers Midler, saaledes ved Loven om Nedlæggelsen af Slagelse og Rønne lærde Skoler og senere ved Loven om Nedlæggelse af Rolding lærde Skole. See vi nu hen til Metropolitanaskolen, da er det historisk oplyst, at dens Grund og Bygninger hidrøre fra Kjøbenhavnske Kirker, og at en senere Bygning er fremkommen ved private Mænds Sammenfud. Disse Bygninger ere vistnok afbrændte, og hvorledes det er gaaet til med Opførelsen af den nuværende Bygning, har jeg ikke anstillet nogen Undersøgelse om, men det er rimeligt, at de ældre Bygninger paa en eller anden Maade have bidraget til den nuværendes Tilblivelse. Nu understøttes den ved Bidrag fra flere Kjøbenhavnske Kirker og ved en directe Besætning af Kjøbenhavns Indvaanere, idet en Deel af Præstepengene her i Staden forlods tilflyder Metropolitanaskolen. Det er derfor urigtigt; naar § 1 bestemmer, at Metropolitanaskolens Midler skulde